

RØSNÆS STRANDMARK

UDVIKLING AF OMRÅDET VED SØNDERSTRAND

13.12.22, Spektrum Arkitekter og Røsnæs Udviklings- og Beboerforening

INDHOLD

s. 02	Vision
s. 04	Planforhold
s. 05	Proces
s. 06	Inddragelse
s. 10	Røsnæs Strandmark
s. 12	Mini-naturrum
s. 14	Landmark
s. 16	Junglesti
s. 18	Shelter, toilet, bålsted
s. 19	Fælleshaver

PROJEKT

Udvikling af Sønderstrand, Ulstrup, Røsnæs

OPDRAGSGIVER

Røsnæs Udviklings- og Beboerforening

RÅDGIVERE

Spektrum Arkitekter

Joan Raun, Arkitekt MAA, partner

Sofie Willems, Arkitekt MAA, partner

FASE

Idéoplæg

Dokumentet er A3 format

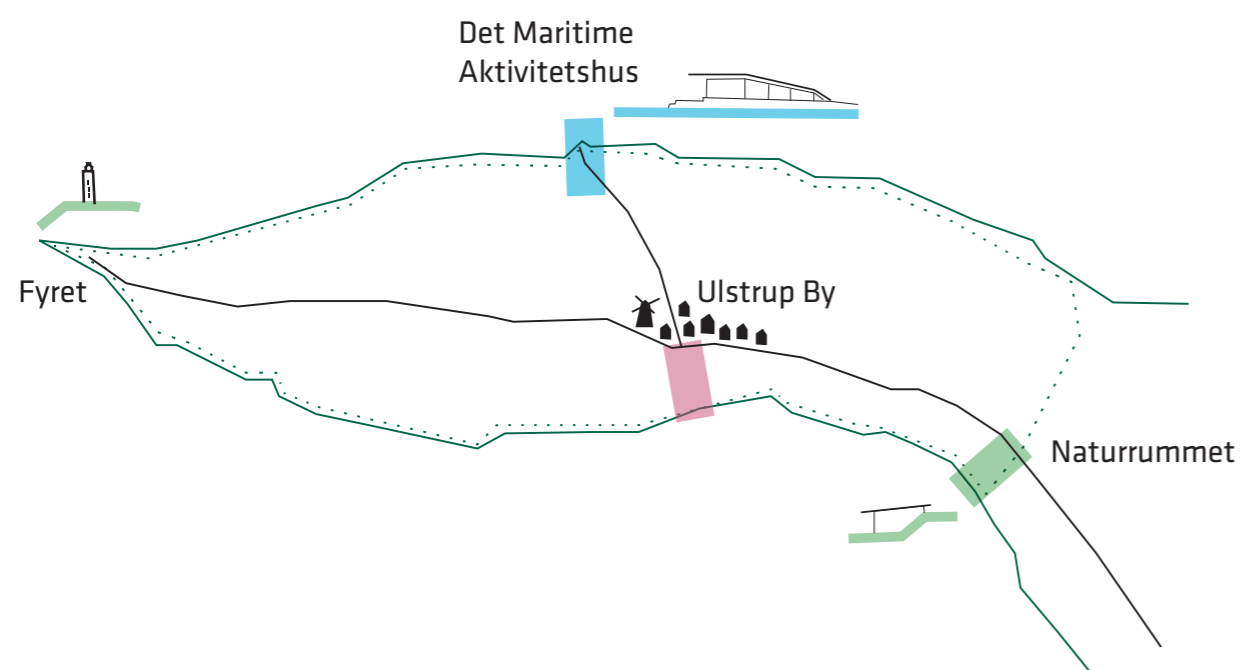
VISION

Røsnæs Udvikling og Beboerforening (RUBF) har kontaktet Spektrum Arkitekter med et ønske om at udvikle et stykke kommunalt ejet land mellem Sønderstrand og Ulstrup By. Tanken er at området kan udvikles og blive byens 'Strandmark' et rekreativt område til glæde for især de lokale beboere men også til gæster udefra. Røsnæs Strandmark skal være til alle herunder områdets institutioner, de unge, børnefamilier og 'aktive voksne'.

Visionen er at styrke almenvellet og udvikle området ved at:

- Skabe nye oplevelser i naturen, året rundt, døgnet rundt
- Skabe et lokalt mødested i naturen og derved styrke sociale fællesskaber i området
- Skabe bedre muligheder for bevægelse og motion
- Øge sikkerheden i forhold til eksisterende faciliteter
- Fremme naturlæring og styrke mulighederne for udeskoling
- Tilgodese børn og unge ved at have fokus på disse aldersgrupper
- Fremme fokus på områdets særlige natur og status som Natura 2000 område

INTRO

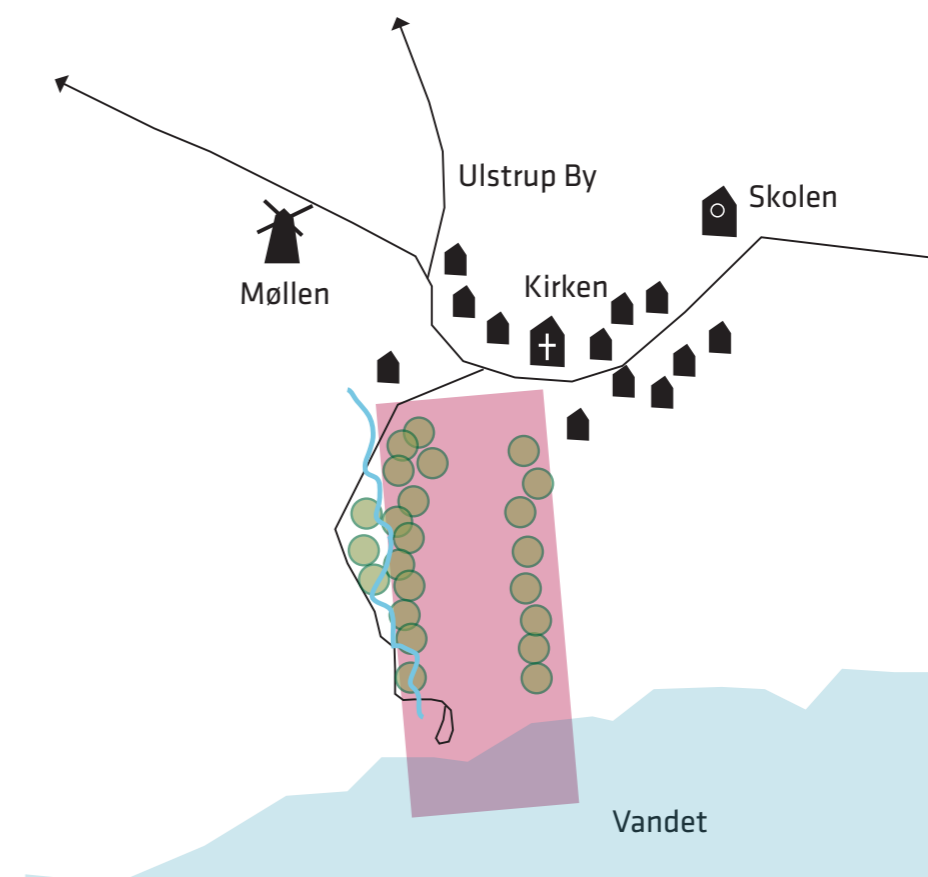

Røsnæs Rundt

Fyret har i mange år været den store udflugtsmagnet på Røsnæs. Et pejlemærke, der tiltrak gæster udefra og gav Røsnæs noget at være kendt for. Med projektet Røsnæs Rundt blev endnu to store pejlemærker tilføjet halvøen: Naturrummet og Det Maritime Aktivitetshus samt en række mindre landemærker alle forbundet af en kysttrute hele halvøen rundt.

Blå & Grønne støttepunkter

Naturrummet kan betragtes som et 'Grønt støttepunkt', der tager imod gæster udefra, byder velkommen til Røsnæs og formidler ture og oplevelsesmuligheder i naturen. Det Maritime Aktivitetshus kan betragtes som et 'Blåt støttepunkt', der faciliterer aktiviteter ved og på havet. Begge støttepunkter tiltrækker besøgende udefra og har fået Røsnæs på landkortet.

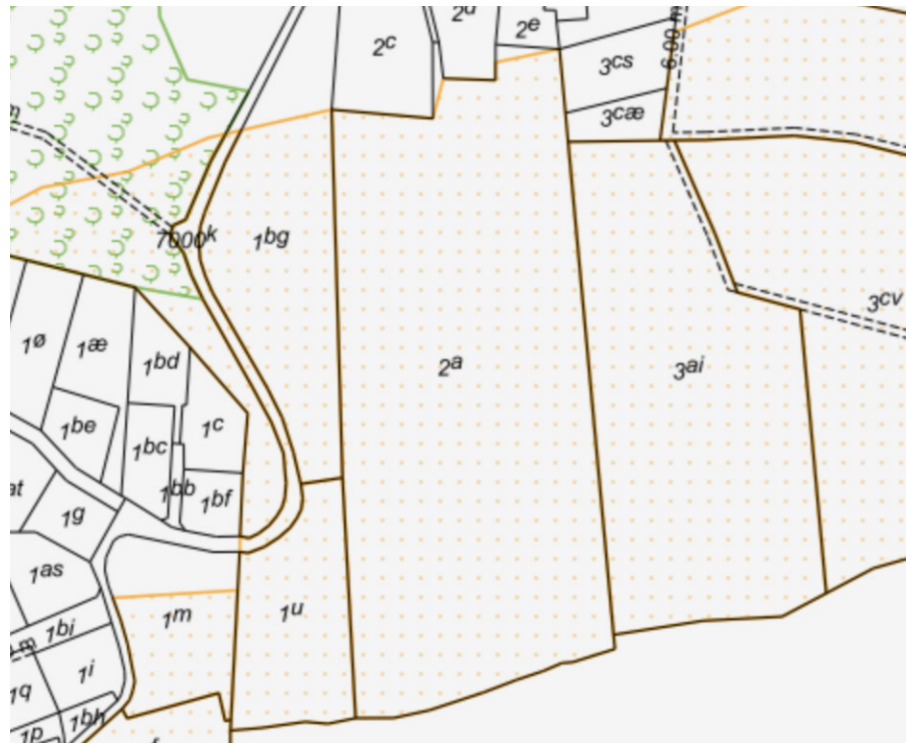

Røsnæs Strandmark - Et lokalt støttepunkt

Midt på Røsnæs ligger byen Ulstrup med beboelse, kirke, forsamlingshus, den gamle mølle, skolen og institutioner. Herfra fører en vej ned til Sønderstrand, som er de lokales foretrukne badestrand og samlingssted om sommeren, bla til Sankt Hans, hvor de fleste Røssere møder op.

I Røsnæs Udviklings- og Beboerforening (RUBF) er der opstået et ønske, om at udvikle området mellem Sønderstrand og Ulstrup, som et 'lokalt støttepunkt'. Et socialt mødested, hvor de lokale kan mødes og være sammen omkring en række aktiviteter. Røsnæs Strandmark kobler Ulstrup By med vandet og således skabe et sted for institutions- og skolebørn, familier og alle andre kan mødes og nyde naturen, vandet og hinandens selskab.

PLANFORHOLD

Matrikelkort

Røsnæs Strandmark ønskes etableret på matrikel 2a, som er Kalundborg Kommunes ejendom

Deklarationskort

Ovenstående deklarationskort udfærdiget januar 1970, viser at hele matrikel 2a er fredet område. Dog kan det øverst med lyserødt markerede område benyttes til institutionsbyggeri, pensionistboliger eller lignende.

Historisk kort

På det historiske kort se, hvordan området engang var udpeget som 'Skolejord'. Med nærværende projekt vil skolen og den øvrige lokalbefolkning igen få glæde af området

RESPEKT FOR NATUREN

RESPEKT FOR NATUREN

Området rummer en storslået natur og er også kategoriseret som Natura 2000 område. Dette er der stor lokal respekt og stolthed omkring og det er et generelt ønske blandt naboer og øvige beboere på Røsnæs, at netop naturen er Røsnæs' største værdi, som der selvfølgelig skal værnes om.

Med dette projekt er ambitionen at naturbeskyttelse skal gå hånd i hånd med naturforbedring, naturformidling, nye muligheder for friluftsliv og børn og unges tilknytning til naturen.

Vi er meget beviste om området er et Natura 2000 område og vi ønsker at passe på området. Projektet skal indeholde elementer, der styrker biodiversitet og naturbeskyttelse. Dette fx ved at etablere en junglesti som en 'giftig jord bane', hvor man netop ikke betræder jorden og ved at etablere formidling, der skaber viden om fx ynglende fugle på skrænterne m.m., der vil gøre at de besøgende respektere og passer på naturen.

Generelt tænker vi at formidling i området - både via skilte i området og især via information i og omkring naturhuset, kan skabe viden om naturen herunder Natura 2000 og vigtigheden af områder som disse. At give skoler og institutioner mulighed for at have udendørs undervisning i og omkring mini naturrummet vil muliggøre en langt større bevidsthed, formidling af og læren om naturen.

Projektet vil samtidig skabe nye muligheder for friluftsliv i form af naturlegepladsen 'junglestien', shelteren og mini naturrummet, der formidler områdets historie og natur. Via tiltagene vil flere besøgende og lokale få glæde af naturen, inviteres ud i den og få mulighed for at opleve den på nye måder bla ved at kunne overnatte i naturen.

Vi ønsker særligt med projektet at skabe muligheder for gode oplevelser i naturen for børn og unge. Når børn og unge får gode oplevelser i naturen, får de også et tættere forhold til naturen og et ønske om at passe godt på den. På Danmarks Naturfredningsforenings hjemmeside kan man læse at:

'Børn med mange naturoplevelser vokser op som brugere og beskyttere af naturen, når de bliver voksne. Men børn kommer i dag kun halvt så meget ud i naturen, som deres bedsteforældre gjorde.'

Derfor giver det for os god mening at skabe muligheder for at bringe børn og unge tættere på naturen og bidrage til, at mange flere bejestres af naturen og får lyst til at udforske og passe på den. Med udvikling af næværende projekt vil der skabes fysiske rammer, der inviterer til ophold, leg og læring i naturen særligt målrettet unge, børn og børnefamilier herunder i dagtilbud og skoler.

INDDRAGELSE

Det er altafgørende, at de foreslåede tiltag er rigtige i forhold til de lokale interessenters ønsker og behov. Der blev derfor afholdt en workshop i Røsnæs Forsamlingshus tirsdag d. 6/9, hvor lokale repræsentanter kunne være med til at kvalificere konceptet og funktionerne. Nærværende konkrete projektidéer blev fremlagt og diskuteret med de ca. 70 fremmødte i en workshop faciliteret med gruppediskussioner.

På workshoppen blev der endvidere vist en række referencebilleder, for at have noget konkret på bordet at forholde sig til. Alle grupper fik en stribe grønne klistermærker og en stribe røde klistermærker, som de kunne placere på billederne. Grønne klistermærker giver udtryk for en positiv indstilling til billederne og røde giver udtryk for en skeptisk indstilling til billederne. Øvelsen er ikke et udtryk for en afstemning eller eksakt vidensskab, men skal blot indikere en overordnet holdning blandt de fremmødte i forhold til de viste referencebilleder. Billeder inkl. 'klistermærker' er vist på næste side.

Udover de af rådgiver udstukne debattemner, blev følgende emner nævnt som OBS punkter:

Parkering

Der er allerede en del trafik på den lille vej ned til Sønderstrand, og folk skal nudges til at parkere oppe og ikke at køre helt ned til stranden. Der ønskes et skilt om, at det er ikke tilladt at slå telt op eller at overnatte i campervans.

Vedligehold/ drift

Generelt fokus på at være opmærksom på hvordan anlægget og faciliteterne skal vedligeholdes og driftes fremadrettet.

Fredninger

Generelt fokus på at området er fredet område og underlagt forskellige beskyttelser herunder strandbeskyttelse og Natura 2000 og at projekter i området vil kræve tilladelse/ dispensation.

Workshop i Røsnæs Forsamlingshus 6/9 2022

OPGRADERING AF EKSISTERENDE FACILITETER

1

Fra muldtoilet til almindeligt toilet

Idéen er at opgradere det eksisterende muldtoilet til et almindeligt toilet med henblik på bedre hygiejne og komfort, så flere har lyst at benytte toilettet og således kan opholde sig i naturen i længere tid.

Holdninger fra salen:

Få grupper ytrer skepsis omkring ideen, idet bedre faciliteter vil tiltrække flere turister, hvilket ikke alle ønsker at fremme. De fleste grupper synes, at det er en MEGET god idé. Bedre toiletter vil gøre, at det er nemmere at tage ud i naturen med børn og unge. Det eksisterende toilet er besluttet ulækkert, og et toilet, hvor man også kan vaske hænder, vil være et kæmpe plus for området. Praktisk skal det afgøres, om det er bedst med en samletank eller tilsluttes kloak. Direkte adgang udefra ønskes (uden forrum).

2

Rydde op i kolonihaverne

Idéen er at rydde op i eksisterende kolonihaver ved bla at rydde dele af det invasive brombærkrat, så flere kan få glæde af haverne. Fx kan nogle af haverne evt. benyttes som skolehaver.

Holdninger fra salen:

Alle synes det var en god idé, så de kan blive brugt af de lokale og af skolerne. En tillægsidé er om man kunne finde åen og synliggøre den.

3

Forbedre legeredskaberne

Idéen er at forbedre og lovliggøre de eksisterende legeredskaber, så de ikke fremstår hverken farlige eller usikre.

Holdninger fra salen:

Generelt var der enighed om at de skal forbedres og gøres sikre. De må gerne skiftes ud med naturlegeredskaber som falder bedre ind i området. Få grupper synes ikke om ideen og er i tvivl om de lokale børn overhovedet vil kunne finde dem. (I dag er de overgroede)

4

Etablere en permanent bålplads

Idéen er at etablere en permanent bålplads ved stranden, så der ikke opstår pop up bål på evt. farlige steder.

Holdninger fra salen: Ingen er glade for de pop-up bål, der opstår forskellige steder rundt omkring. Så generelt er der tilslutning til en permanent bålplads, forudsat at afstandskrav til huse overholdes. Hvis ikke det foreslåede område er langt nok væk fra de nærmeste huse, så foreslås det, at det etableres hvor Sankt Hans bålet normal laves.

Bålpladsen og grill skal være vandalsikre. Der ønskes et skilt med anvisninger om åbningstider og anvendelse. Nogle ønsker også bord-bænkesæt ved bålpladsen.

Nogle ytrer bekymring for at en bålplads vil tiltrække festende unger, men uanset hvad vil en bålplads også være til glæde for de lokale.

UDVIKLING AF NYE TILTAG

1

Etablering af landmark

Idéen er at etablere et landmark, som vi kender det fra fx Horsedalen og Kongstrup Klinten; et trædæk, der underordner sig landskabet og med 'folder' og niveauspring danner mulighed for ophold endda muligvis med ryglæn. I forhold til Kystdirektoratet er egentlige bænke med ryglæn ikke umiddelbart tilladt indenfor kystbeskyttelseslinjen.

Holdninger fra salen:

Langt de fleste grupper synes at det var en glimrende idé, få var skeptiske eller afviste ideen fuldstændig. Det er vigtigt at tænke vedligehold med i projektet. Enkelte synes ikke at brædder hører hjem i naturen og vil hellere have en bænk med ryglæn. Langt de fleste synes at landmarks fungerer supergodt og netop danner et sted med en vis 'wauw effekt'.

2

Etablering af shelter

Idéen er at etablere et shelter diskret i beplantningen i det vestlige skel, så flere kan opleve at sove udendørs.

Holdninger fra salen:

De fleste synes, at det er en rigtig god idé. Hvis det etableres så husk at tage højde for parkering og sørg for at der er en skraldespand. (eller at folk ikke efterlader skrald). Shelteret må gerne se meget integreret ud. Det er ok at folk overnatter der, dog kan det skabe uro om natten.

3

Etablering af miniaturreum

Idéen er at skabe et 'miniaturreum' / en udendørs base for institutioner og skole, der kan bruges til fx naturfagene. Samtidig kan stedet bruges som mødested/ madpakkerum for de lokale.

Holdninger fra salen:

Nogle siger nej tak til 'fester i forhaven', og frygter at blive forstyrret af det. Langt de fleste synes at et miniaturreum er godt, så der er flere der kan komme ud i naturen. Det ville være godt med et lille depot og et toilet. Toilettet må gerne have adgang direkte udefra, så aktiviteter, der foregår i rummet ikke forstyrres, hvis det skal bruges, og sådan at det kan lukkes af separat. Det er godt, hvis det kommer til at ligge langs stien fra byen.

4

Etablering af motionssti

Idéen er at etablere en række motions/træningsredskaber i nogle 'lommer' i det østlige buskads på matriklen og forbinde dem via den eksisterende sti. Dette bla for at invitere til aktivitet og for at invitere børn og unge til at benytte stedet med en 'sund aktivitet'.

Holdninger fra salen:

Nogle er imod og henviser til en placering enten på idrætspladsen, ved fodboldbanerne eller ved skolen. De fleste synes det er en god idé med naturmotionsredskaber og nævner bla at det vil godt at aktivere de unge, så de ikke beskæftiger sig med 'uheldige' gøremål.

5

Oprettelse af kogræsselav

Idéen er at omkrandse område med et hegn og lade køer græsse.

Holdninger fra salen:

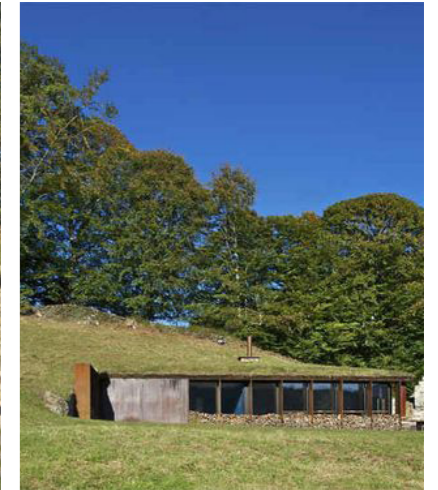
De fleste udtrykte en stor skepsis for ideen. Nogle foreslog at indhegne hele området og lade får græsse der, så græsset holdes naturligt nede.

INDDRAGELSE_ INSPIRATIONSBILEDER

LANDMARK

MINI-NATURRUM

MOTIONSSTI

GRILL/ BÅL

INDDRAGELSE_ KONKLUSION PÅ INSPIRATIONSBILEDER

Følgende billeder er indenfor hver kategori, dem der fået flest grønne klistermærker i forhold til røde. Med afsæt i antallet af klistermærker samt noter på de udleverede ark, tager vi følgende fire billeder med os videre i processen som guideline for, hvad de fremmødte deltagere, var mest positivt indstillede overfor:

LANDMARK

MOTIONSSTI

MINI-NATURRUM

GRILL/ BÅL

RØSNÆS STRANDMARK

VISION

Visionen er som nævnt, at styrke almenvellet og udvikle Røsnæs Strandmark ved at:

- Skabe nye oplevelser i naturen, året rundt, døgnet rundt
- Skabe et lokalt mødested i naturen og derved styrke sociale fællesskaber i området
- Skabe bedre muligheder for bevægelse og motion
- Øge sikkerheden i forhold til eksisterende faciliteter
- Fremme naturlæring og styrke mulighederne for udeskoling
- Tilgodese børn og unge ved at have fokus på disse aldersgrupper
- Fremme fokus på områdets særlige natur og status som Natura 2000 område

KONCEPT

Ovenstående ønskes opnået ved at omdanne området til Røsnæs Strandmark - en aktiv 'naturportal' for børnehave- og skoleklasser, familier, unge og aktive voksne. En naturportal, der skaber adgang til naturen. Et bindeled, der binder by og natur sammen. Et springbræt, der får flere til at komme ud i naturen.

Med skabelsen af et 'mini-naturrum', en 'junglesti', et shelter, et landmark, bålsted og toiletfaciliteter vil området blive tilført ny energi og invitere folk ud i naturen. Med mini-naturrummet får lærere og pædagoger lettere ved at arrangere undervisning i det fri og lokale får et skønt sted at holde en uformel 'komsammen'. Med junglestien skabes der mulighed for at børn og aktive voksne, kan lege og træne i det fri. Landmarket inviterer til at tage en pause og nyde udsigten over vandet og måske få en flot solnedgang at se. Med etableringen af et shelter, skabes der mulighed for at tilbringe hele natten i naturen. Og med etablering af et permanent bålsted, kan man få varmen eller lave mad over bål under sikre forhold.

Med Røsnæs Strandmark nedbrydes således afstanden eller barrieren mellem naturen og mennesket. Tiltagene inviterer os ud i naturen og hjælper os med at forstå naturen og gør det muligt at tilbringe tid der.

ARKITEKTONISK KARAKTER

Røsnæs Strandmark vil blive en del af 'Røsnæs Rundt' og der vil således blive søgt et arkitektonisk slægtskab. Dvs der vil blive arbejdet med træ, som den primære materialitet og med en generel tilgang om at arkitekturen skal fremstå understillet og være nænsomt integreret i naturen, så naturoplevelsen ikke forstyrres. Det skal ikke være arkitekturen, der er hovedattraktionen, men naturen.

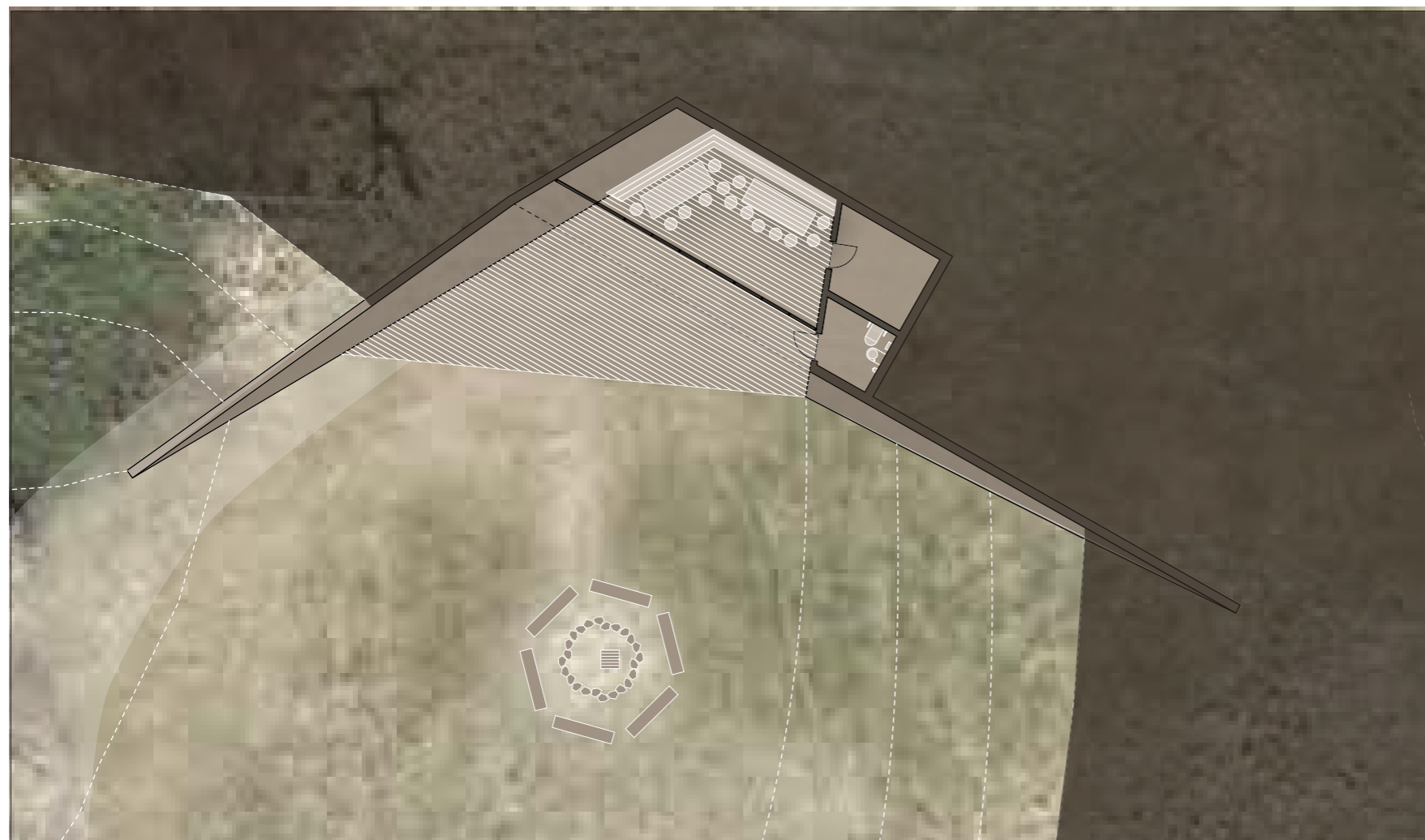
Desuden skal alle tiltag etableres, så de kræver et minimum af drift og kan modstå vind, vejr og slidtage.

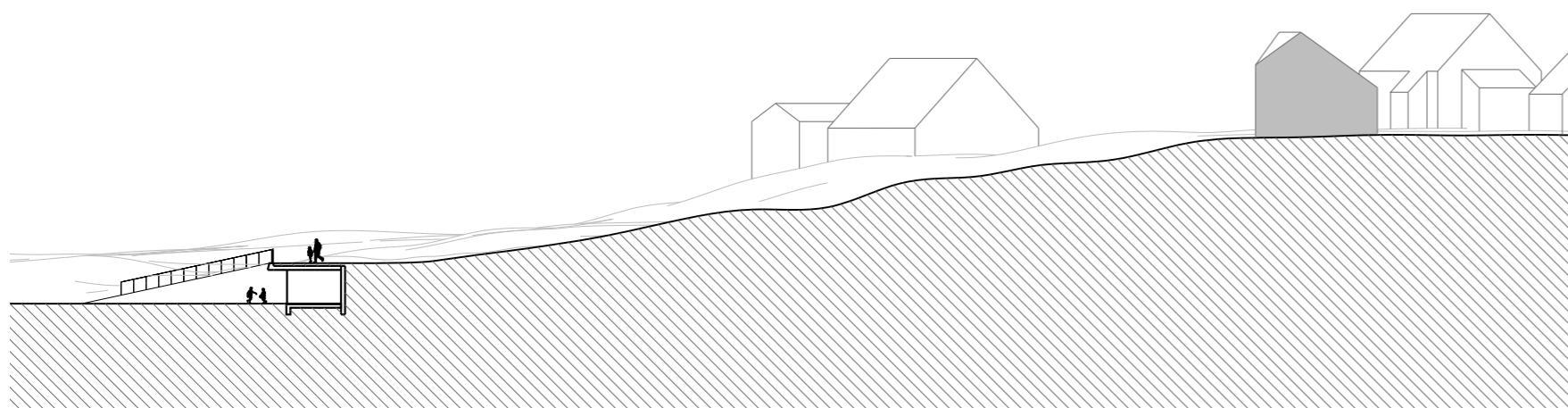
RØSNÆS STRANDMARK_ SITUATIONSPLAN 1:1.000

MINI-NATURRUM

Plan 1:200

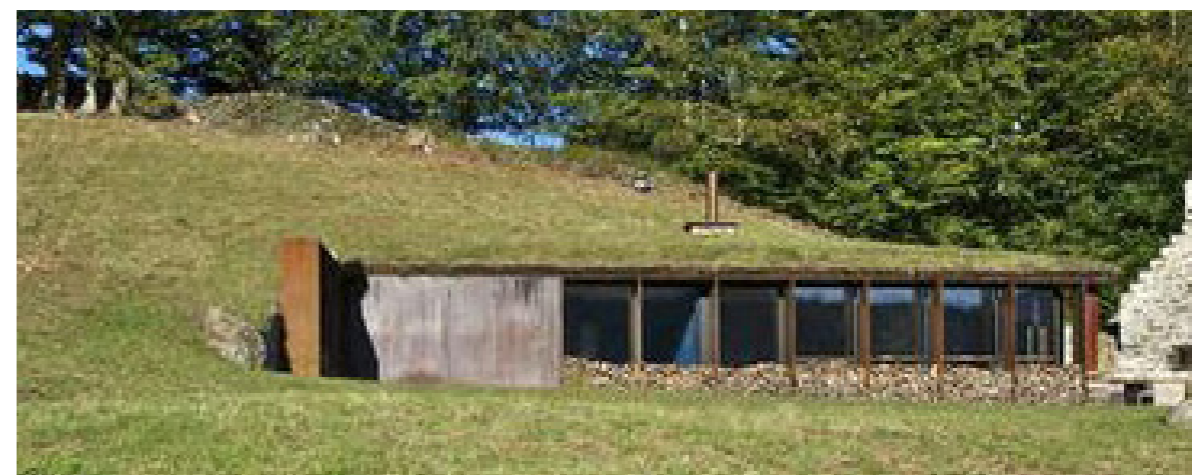
Snit 1:500

Mini-naturrum

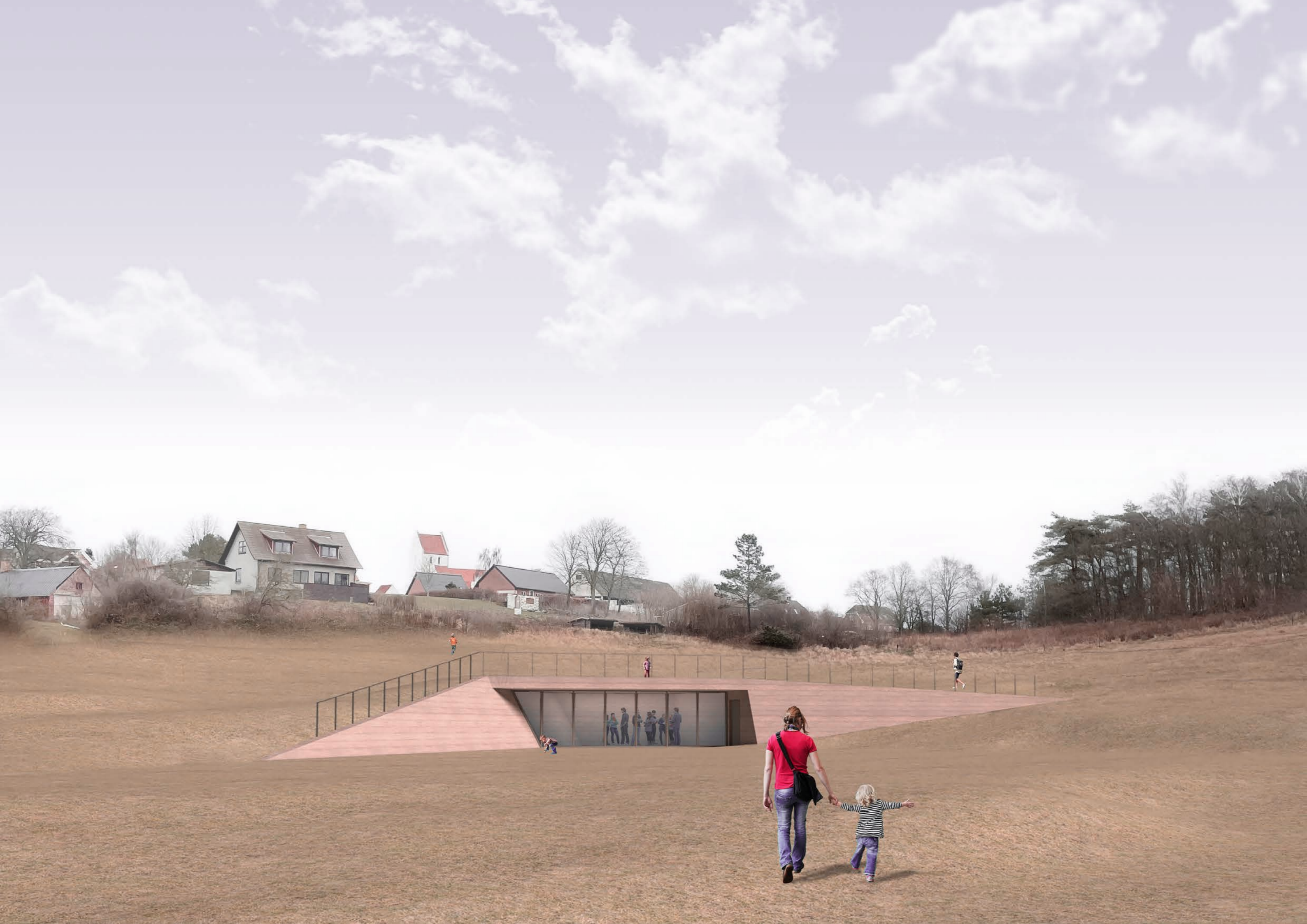
Der etableres et 'mininaturrum' / en udendørs base for institutioner og skole, der kan bruges til fx naturfagene. Samtidig kan stedet bruges som mødested/ madpakkerum for de lokale.

Mininaturrummet 'graves' ind i terrænet, således at udsigten fra de bagvedliggende huse ikke generes. Naturrummet etableres som en kold bygning med et opholdsrum/ undervisningslokale, en grejbank/depot og et handikaptoilet. Toilettet kan tilgås udefra, så aktiviteter i opholdsrummet ikke forstyrres og så opholdsrummet evt kan låses af, imen toilettet fortsat er åbent.

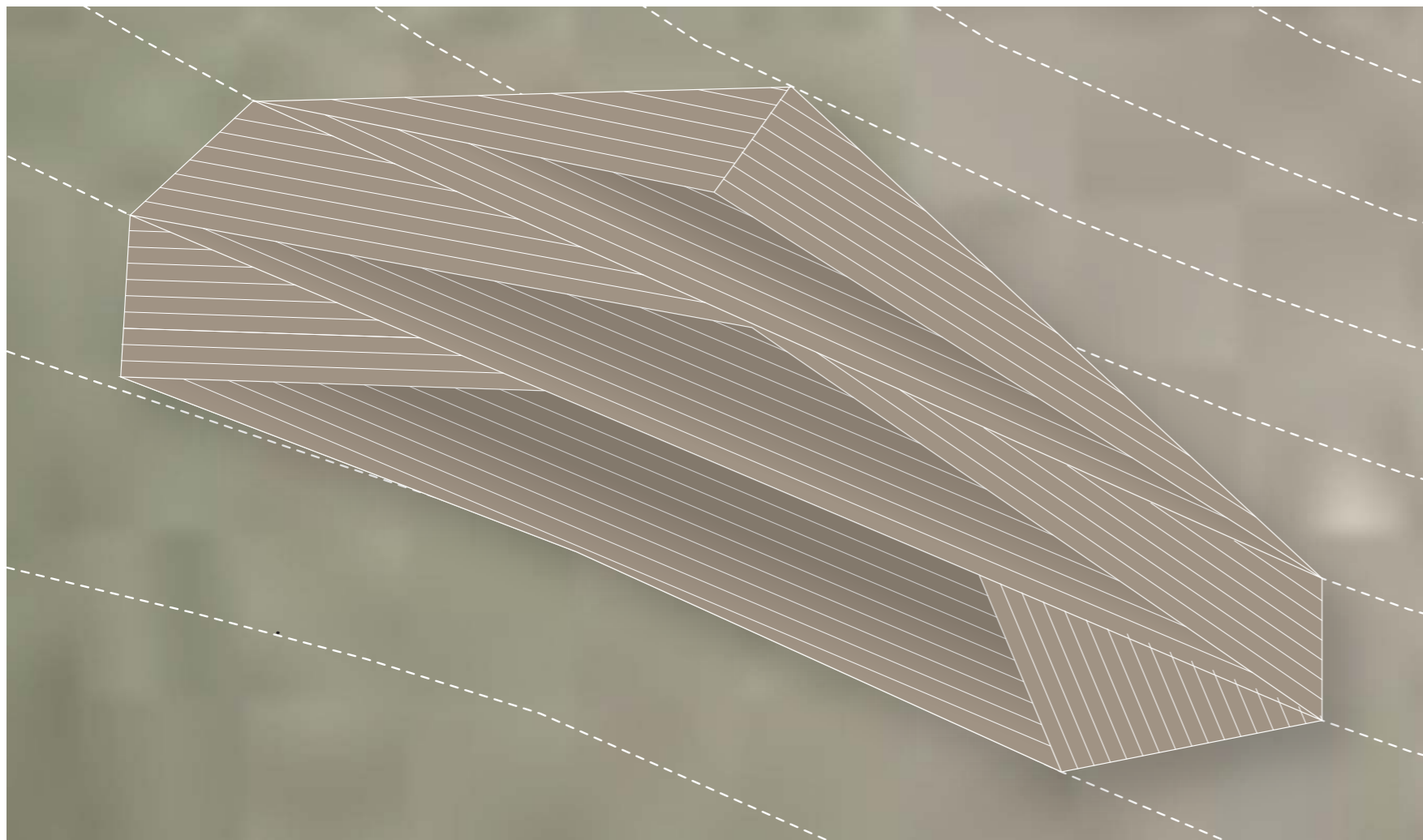
Bygningen etableres med støttemure, der holder terrænet tilbage. Murene beklædes med træ for at opnå synergi med de øvrige Røsnæs Rundt projekter. Skydedøre i glas eller polycarbonat lukkes dagslyset ind og sikrer udsigt og kan skydes til side på varme dage.

Snit 1:200

LANDMARK

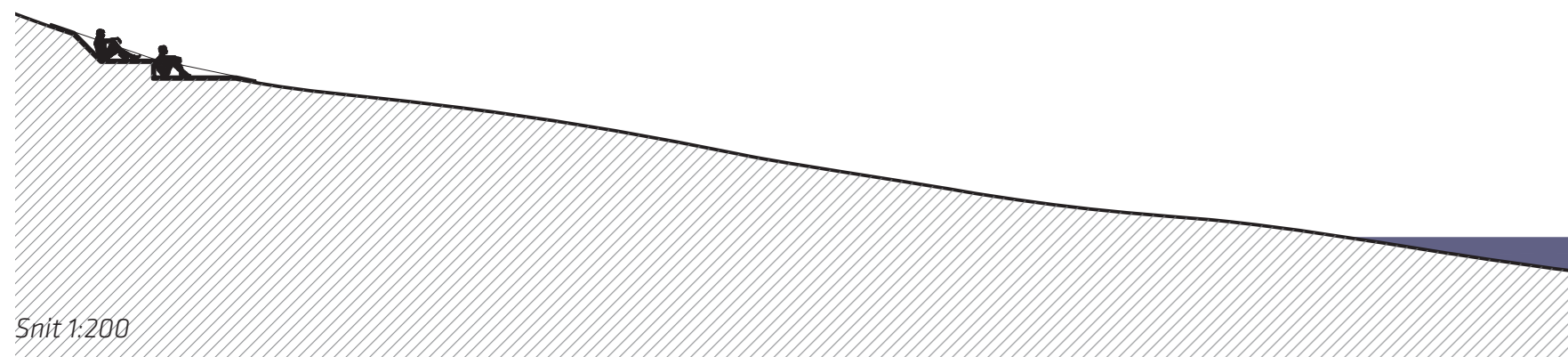
Plan 1:100

Landmark

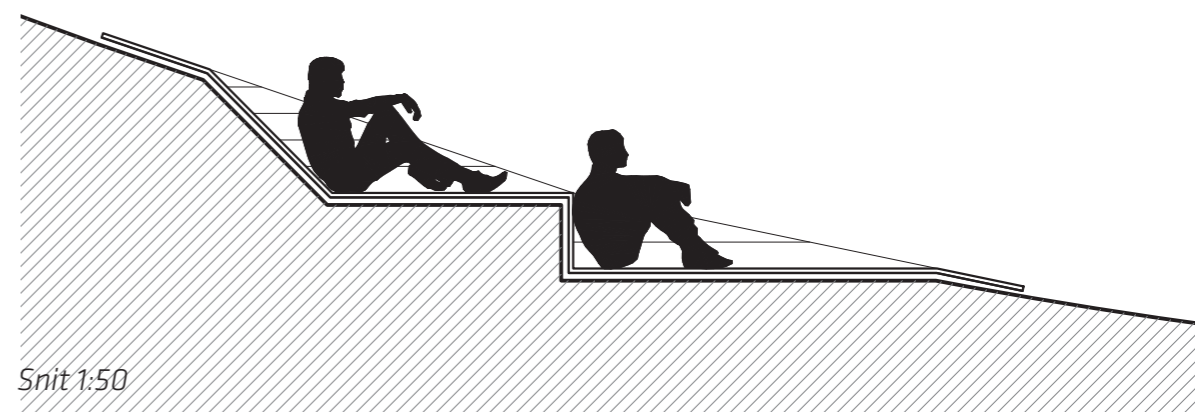
Der etableres et landmark, som vi kender det fra fx Horsedalen og Kongstrup Klinter; et trædæk, der underordner sig landskabet og med 'folder' og niveauspring danner mulighed for ophold med ryglæn. I forhold til Kystdirektoratet er egentlige bænke med ryglæn ikke umiddelbart tilladt indenfor kystbeskyttelseslinjen.

Landmarket etableres så det understreger og 'fastfryser' landskabets former og inviterer til ophold og pause i solen med den smukkeste udsigt over vandet og solnedgangen. Landmarket vil på den måde 'udpege' et sted at være, og dermed være med til at 'flytte' leg og ophold på skrænterne, hvorved ynglende fugle får mere fred.

Landmarket skaber tydelig samhørighed med de øvrige Røsnæs Rundt landmarks og udgør endnu et punkt på kystruten rundt om Røsnæs.

Snit 1:200

Snit 1:50

JUNGLESTI

Junglesti

Der etableres en 'junglesti' i forbindelse med trampestien i det østlige skel. Langs trampestien tilbydes en alternativ motionssti - en junglesti med en række motions-, lege- og træningsredskaber i det østlige buskads på matriklen. Dette vil indbyde til leg og aktivitet og fremstå inviterende for børn, unge og aktive voksne.

Området fremstår i dag med buskads og træer. 'Junglestien' etableres således 'gemt' i dette buskads som en hemmelig aktivitetsmulighed.

Junglestien etableres som et langt 'giftig jord' forløb kun afbrudt af 3 lege- og træningsstationer. Selve forløbet lægger op til at man bevæger sig over jorden og således ikke betræder naturen. På den måde appelleres til leg, træning og bevægelse på naturens præmisser og uden at naturen betrædes unødigt.

Ribbe-stativ

Når man møder junglestien nordfra, er det første man møder 'Ribbestativet'. Ribbestativet etableres med seks robiniepæle placeret i en sekskant. Imellem pælene samt på toppen etableres ribber og koldbøttestænger i forskellige højder. Under stativet etableres faldunderlag som barkflis.

Stubbe

Når man forlader ribbestativet og bevæger sig mod vandet, er det næste man møder et forløb/ en række trædestubbe i robinietræ, man kan lege giftig jord på. Stubbene fører ned til trampestien langs skellet og tilbage ind i buskadset igen og op af bakken..

Stylter

Videre op af bakken overtager en række 'stylter' forløbet og giftig jord legen kan fortsætte. Stylterne etableres som trædestubbene i robinietræ. Både stubbe og stylter indbyder til at naturen ikke betrædes, men at man netop holder afstand til den 'giftige jord'.

Fitness-stativ

'Stylterne' leder op til et nyt stativ, nemlig fitness-stativet. Fitness-stativet fremstår som ribbe-stativet som en sekskantet formation af robiniepæle med vandrette rails, som man kan hæve sig op i og evt udøve parkour.

Hække/ barrer

Fra fitness-stativet fører en række 'hække' og barrer, dig videre på junglestien. Hække og barrer etableres i forskellige højder, som man enten kan kravle under eller over.

Klatre-stativ

Efter forløbet af hække og barrer finder man på toppen af bakken et klatrestativ. Som de øvrige stativer fremstår klatrestativet som en sekskantet formation af robiniepæle. Klatrestativet etableres med reb-net i både lodrette og det vandrette plan

Pæle

Det sydligste forløb fra klatrestativet og ned mod stranden er det mest skrånende. Her etableres en række robiniepæle. Imellem pælene opføres med forskellige lege- og træningsredskaber som reb, træstammer, net og lignende.

Stubbe

Fitness-stativ

Klatrestativ

Pæle med reb

Ribbe-stativ

Stylter

'Hække'

Ribbe-stativ

Forløb med stubbe

Forløb med stylter

Fitness-stativ

Forløb med 'hække'

Klatrestativ

Forløb med pæle

Opstalt 1:250

Plan 1:250

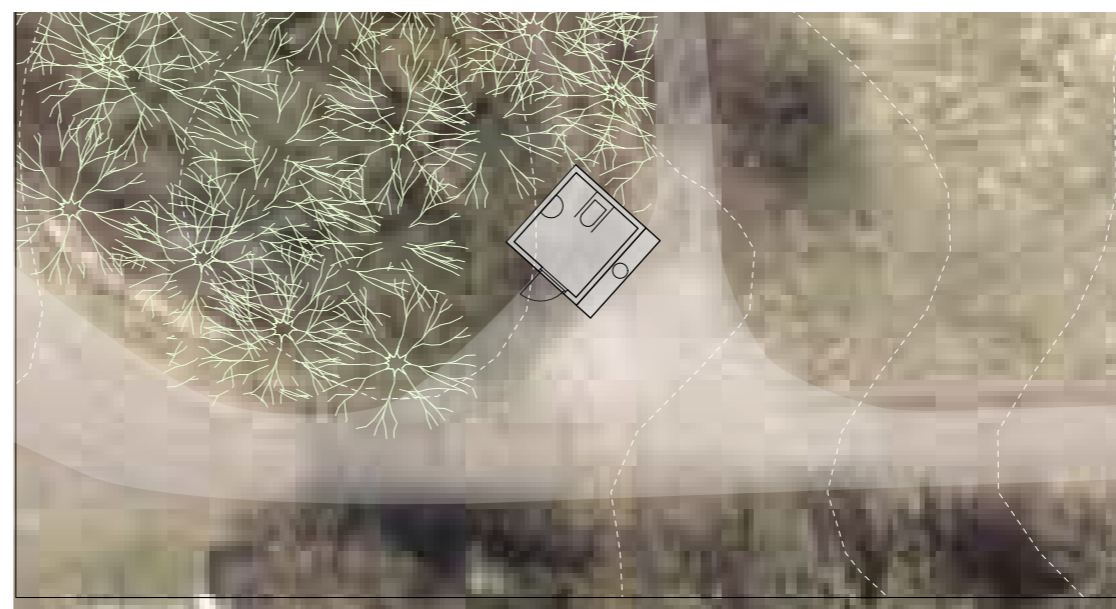
SHELTER & TOILET

Plan 1:200

Shelter

Der etableres et traditionelt shelter i træ i den vestlige beplantning, så shelteret integreres naturligt og ikke fremstår anmasende. I forbindelse med shelteren etableres en skraldespand. Ikke langt fra shelteren etableres offentligt handicaptolet og håndvask. På stranden etableres bålsted.

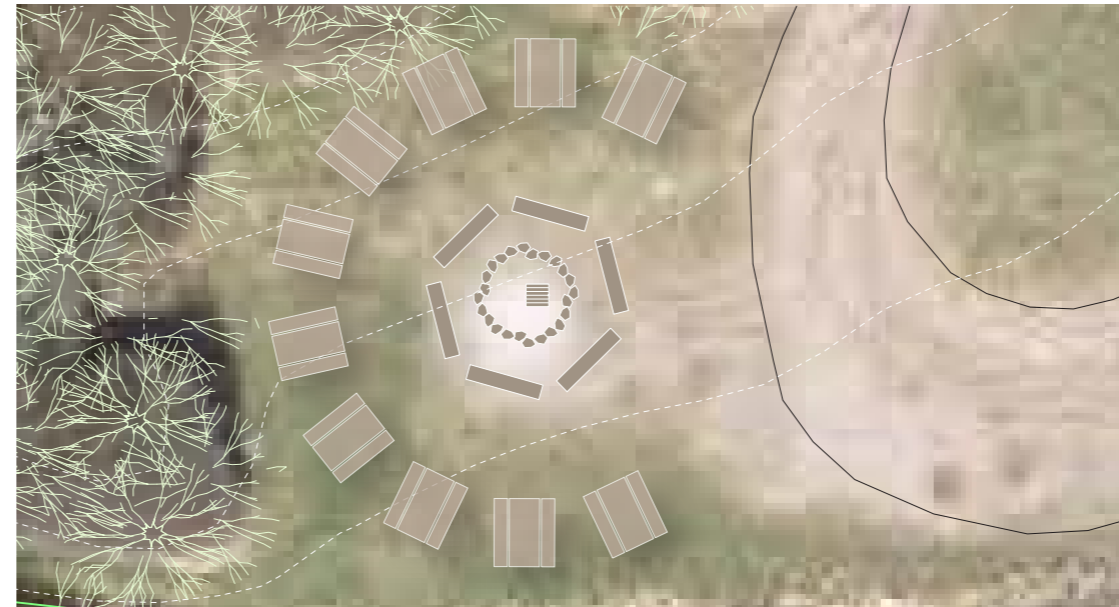

Plan 1:200

Toilet

Det eksisterende muldtoilet opgraderes til et almindeligt toilet med henblik på bedre hygiejne og komfort, så flere har lyst at benytte toilettet og således kan opholde sig i naturen i længere tid. Især for mange børn og unge, vil det være et stort løft at kunne komme på et 'almindeligt' toilet. I forbindelse med toilettet etableres en overdækning med en vask.

BÅLSTED & FÆLLESHAVER

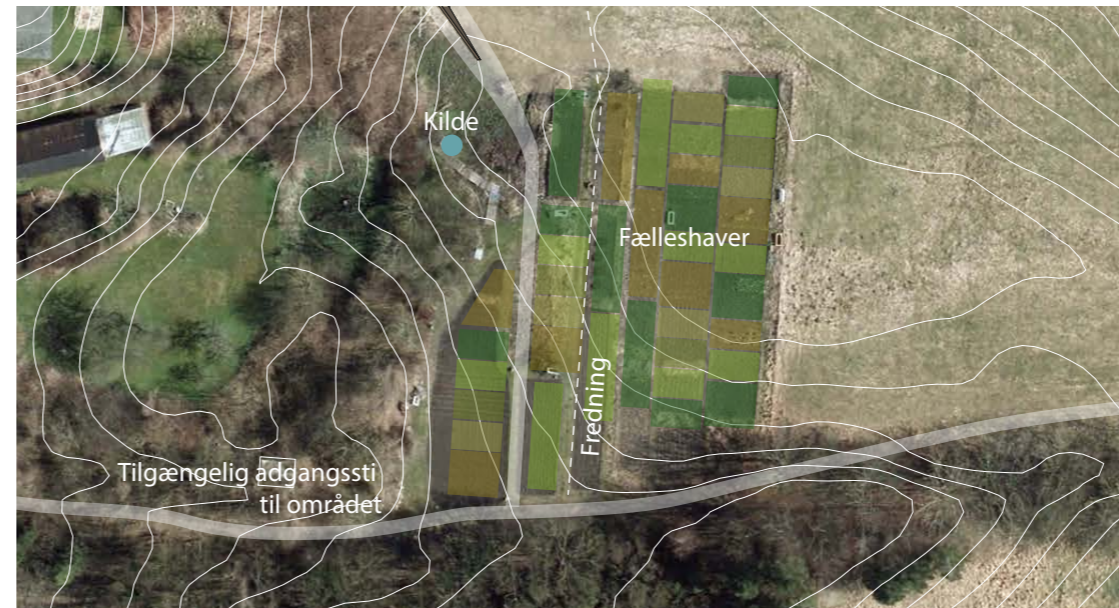

Plan 1:200

Permanent bålplads

Der etableres en permanent bålplads ved stranden, så der ikke opstår pop up bål på evt. farlige steder. Bålstedet etableres med træ-bænke rundt om et ildsted markeret med kampesten. Der etableres en fast grillrist, der kan føres ind over bålet. Den permanente bålplads etableres i tilstrækkelig afstand til omkringliggende huse.

Bålpladsen og grill etableres så det er vandal-sikkert. Der etableres endvidere et skilt med anvisninger om åbningstider og anvendelse. Bord-bænkesæt placeres rundt om bålpladsen.

Plan 1:1000

Fælleshaver & grønne læringsrum

Med 'Fælleshaverne' i Søndermarken vil der skabes mulighed for, at man sammen kan dyrke og nyde spiselige og grønne sager og læring og nye fællesskaber kan finde sted.

Dyrkning og andre grønne aktiviteter giver mulighed for at skabe relationer på tværs af byens institutioner og borgere. Der kan i haverne opstå givende møder på tværs af generationer mellem fx børn fra den lokale børnehave eller skole og beboere fra de nærliggende ældreboliger. Sådanne møder med naturen og haverne som 'det fælles tredje' kan skabe stor livsglæde og gensidig respekt og forståelse.